

Provozování kamerových systémů na pracovišti

K základním právům a povinnostem každého zaměstnavatele v pracovněprávní oblasti patří nejen právo a povinnost přidělovat zaměstnancům práci podle pracovní smlouvy a vytvořit jim pro práci vhodné prostředí, včetně zavedení opatření zajišťujících ochranu jejich bezpečnosti a zdraví, ale rovněž právo a povinnost kontrolovat pracovní činnost zaměstnanců a dodržování stanovených pravidel.

Platná právní úprava dává zaměstnavateli rovněž právo učinit příslušná opatření pro zabezpečení svého majetku, včetně práva kontrolovat efektivnost těchto opatření a jejich dodržování zaměstnanci i třetími osobami. Musí k tomu však zvolit jen takové prostředky a formy, které jsou vhodné a zbytečně neobtěžující.

Jednou ze stále častěji používaných „kontrolních forem“ je nepochybně provozování kamerových systémů. Je proto namístě si připomenout příslušnou právní úpravu, jakož i z ní vyplývající postup, který je nutno při provozování kamerového systému, resp. při jeho zavedení, dodržet.

Při posuzování problematiky kamerového systému je třeba vzít v úvahu Listinu základních práv a svobod (dále rovněž LZPS), která v čl. 7 zaručuje nedotknutelnost osoby a jejího soukromí, a to včetně v postavení zaměstnance na pracovišti při výkonu pracovních povinností, jakož i obecnou úpravu ochrany osobnosti v občanském zákoníku. Pokud jde o vztah k zaměstnancům, je nezbytné se řídit také úpravou zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále rovněž ZP), který stanoví, že výkon práv a povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů nesmí bez právního důvodu zasahovat do práv a oprávněných zájmů účastníků pracovněprávního vztahu a nesmí být v rozporu s dobrými mravy, a samozřejmě i úpravou danou v zákoně č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů (dále rovněž „ZOOÚ“). Právní úpravu pak doplňují některá rozhodnutí českých soudů i Evropského soudního dvora.

Je třeba zdůraznit, že **provozování kamerových systémů** je v současné době, při splnění dalších předpokladů, jak z hlediska zákona o ochraně osobních údajů, tak i kontrolní činnosti Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) a příslušné soudní judikatury považováno za jednu z forem **zpracování osobních údajů**, které pak v důsledku toho podléhá dotčené právní úpravě ochrany osobních údajů.

V tomto směru je třeba odkázat na příslušná **stanoviska Úřadu**, z nichž tím zásadním a výchozím je **Stanovisko č. 1/2006: Provozování kamerového systému z hlediska zákona o ochraně osobních údajů**, které mj. obsahuje následující závěry:

1. provozování kamerového systému je považováno za zpracování osobních údajů, pokud je:
  - vedle kamerového sledování prováděn i **záznam** pořizovaných záběrů, nebo
  - jsou v záznamovém zařízení **uchovávány** informace, a současně
  - účelem pořizovaných záznamů, případně vybraných informací je jejich využití k **identifikaci** fyzických osob v souvislosti s určitým jednáním,
2. údaje uchovávané v záznamovém zařízení (obrazové i zvukové) jsou osobními údaji za předpokladu, že na jejich základě lze přímo nebo nepřímo **identifikovat konkrétní fyzickou osobu**,

3. užití kamerového systému však je možné i bez souhlasu subjektu údajů s využitím **ustanovení § 5 odst. 2 písm. e) ZOOÚ**. Při tom je však nutno respektovat podmínky povinnosti zaměstnavatele (správce) při provozování kamerového systému.

Povinnosti zaměstnavatele (správce) při provozování kamerového systému

Provozování kamerového systému dělíme na:

A/ bez pořizování záznamů („sledování on-line“)

V případě, kdy se zaměstnavatel rozhodne provozovat **kamerový systém výhradně způsobem on-line** (tzn. snímané děje, nebude nijak uchovávat ani jinak zpracovávat), musí pro toto své rozhodnutí předně stanovit **účel**, který tím sleduje (např. zajištění bezpečnosti a zdraví osob), **seznámit s ním** své zaměstnance a jiné osoby, které vstupují do sledovaného prostoru, jakož i být schopen **zdůvodnit, že tohoto účelu nemůže účinně dosáhnout jinak** (např. osobní kontrolou vedoucími zaměstnanci). Při použití tohoto kontrolního systému pak musí dbát hlavně na to, aby jím **nedošlo k zásahu do soukromí** zaměstnanců a dalších osob. Provozování tohoto on-line kamerového systému pak nepodléhá registraci u Úřadu.

Zaměstnavatel by měl dodržet následující postup:

- zavedení kamerového systému projednat s odborovou organizací, včetně důvodů,
- poté vydat vnitřní předpis, obsahující: účel zavedení systému, umístění kamer, dobu, po kterou bude fungovat, okruh osob, které záběry z kamery budou sledovat a za jakým účelem, sdělení, že záznamy nebudou uchovávány,
- všechny zaměstnance s vnitřním předpisem seznámit (proti podpisu).
- na místech sledovaných kamerou viditelně umístit informační cedule (nápis).

B/ se záznamovým zařízením.

V případě, že **provozování kamerového systému je spojeno se záznamovým zařízením**, pokud jsou splněny výše uvedené body 1 a 2, vznikají správci (zaměstnavateli) osobních údajů tyto povinnosti:

- a/ kamerové sledování nesmí nadměrně zasahovat do **soukromí**, tj. kamerový systém lze instalovat pouze tam, kde je jeho existence opodstatněna. Zásadně ne tam, kde jsou konány ryze soukromé úkony (sociální zařízení, šatny), ledaže je v takových prostorách vymezen prostor pro převlékání, který není kamerou sledován.
- b/ jednoznačně **specifikovat účel** zpracovávání osobních údajů (tj. důležité zájmy, jako je např. ochrana majetku a bezpečnosti osob),
- c/ stanovit **lhůtu pro uchování záznamů**, tj. jej jen po dobu nezbytně nutnou k tomu, aby mohl být případný incident prošetřen a aby bylo možné zajistit další nezbytné informace pro příp. šetření příslušných orgánů. Při běžném provozu by doba uchovávání informace neměla přesáhnout délku **3 dnů**.
- d/ řádně zajistit mechanickou i jinou **ochranu snímacích zařízení (kamerových systémů) včetně záznamů** před ztrátou, změnou, zničením, vniknutím neoprávněných osob nebo jiným neoprávněným vniknutím (např. zabezpečit přístupovými hesly).
- e/ vhodným způsobem **informovat subjekt údajů** (zaměstnance, návštěvy podniku), např. nápisem či jiným upozorněním),
- f/ **registrovat** se u Úřadu, jakožto zpracovatel osobních údajů formou provozování kamerového systému (s výjimkou případů, že jde o uplatnění zvláštního práva

či povinnosti vyplývajících ze zvláštního zákona - např. zákon o policii, zákon o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti).

Z uvedených povinností správce (zaměstnavatele) vyplývá zejména potřeba vypracování zvláštního **vnitřního předpisu o provozování kamerových systémů**, který by upravoval shora uvedené požadavky.

Používání kamerového systému musí být **zaregistrováno** u Úřadu. Registrace se dělá vyplněním a odesláním formuláře „*Oznámení o zpracování osobních údajů*“, který je k dispozici na jeho internetových stránkách. Vyhovuje-li oznámení všem formálním i věcným požadavkům zákona, provede Úřad registraci správce osobních údajů do veřejně přístupného Registru.

Pokud se úřad do **třiceti** dnů od podání registračního formuláře nevyjádří, registrace se považuje za provedenou a kamerový systém je možné spustit.

Závěrem připomínáme, že za porušení povinností při zpracování osobních údajů je Úřad oprávněn **uložit pokutu**, která může vůči právnické osobě dosáhnout **až výše 5 milionů Kč**.

Zdroj: Úřad pro ochranu osobních údajů

Luděk Šebrle, analytik rozborář ESO OSŽ-ústředí
JUDr. Petr Večeř, vedoucí ESO OSŽ-ústředí